EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.24.
COM(2023) 603 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Csehország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2023. évi konvergenciaprogramját

{SWD(2023) 603 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Csehország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2023. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében az egy-egy tagállamnak nyújtott maximális

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

(2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést[4], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Csehországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2023. május 16-án elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2023. március 13-án elfogadott.

(3) Bár az uniós tagállamok gazdaságai figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai környezet továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az EU határozottan kiáll Ukrajna mellett, az uniós gazdasági és szociálpolitikai stratégia arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Emellett erős hangsúlyt helyez az EU versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

(4) A Bizottság 2023. február 1-jén közleményt[5] adott ki „*A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora*” címmel, hogy fokozza az uniós nettó zéró ipar versenyképességét és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja, hogy támogatóbb környezet kialakításával biztosítsa az ambiciózus uniós éghajlat-politikai célok eléréséhez szükséges nettó zéró technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növelését, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A terv négy alappillére a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a forráshoz jutás felgyorsítása, a készségfejlesztés, valamint az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság egy másik közleményt[6] is kiadott „*Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra*” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás biztosítására, megfelelően célzott beruházásokra, valamint szabályozási intézkedésekre irányulnak. A lejjebb megfogalmazott ajánlások segítenek e prioritások kezelésében.

---

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

(5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(6) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[7] célja, hogy gyorsan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. A rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervvel összhangban e reformok és beruházások hozzá fognak járulni az uniós nettó zéró ipar versenyképességének fokozásához is, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiapolitikai országspecifikus ajánlások kezeléséhez. A REPowerEU-rendelet a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját is bevezeti, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztett, energiával kapcsolatos új reformok és beruházások finanszírozására bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

(7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt[8] fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett rá, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Elvárása szerint a 2023–2024-re szóló költségvetési politikáknak biztosítaniuk kell az adósság középtávú fenntarthatóságát, valamint fenntartható módon fokozniuk kell a potenciális növekedést. A Bizottság kérésének megfelelően a tagállamoknak a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban ismertetniük kell, hogy költségvetési terveik középtávon hogyan biztosítják a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-referenciaérték betartását, valamint az államadósság megalapozott és folyamatos csökkentését, illetve az adósság prudens szinten tartását. A Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és a vállalkozások energiaársokkoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben az energiaárak újabb emelkedése miatt szükség lenne a támogatási intézkedések meghosszabbítására, a tagállamoknak ezeket az intézkedéseket a korábbinál sokkal nagyobb mértékben a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

[8] COM(2023) 141 final.

és vállalkozásokra kell összpontosítaniuk. A Bizottság azt javasolta, hogy a költségvetési ajánlásokat az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló közleményében[9] javasoltak szerint számszerűsítsék és differenciálják, és a nettó elsődleges kiadások alapján határozzák meg. Ajánlása szerint a tagállamoknak fenn kell tartaniuk a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét, és gondoskodniuk kell a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó források hatékony felhasználásáról, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célokat illetően. A Bizottság jelezte, hogy azt fogja javasolni a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítsa meg a hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

(8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzási szabályok átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. A javaslatok értelmében a tagállamok nagyobb mozgástérrel rendelkeznének középtávú terveik kialakítása terén, miközben egy újonnan bevezetett szigorúbb végrehajtási rendszer biztosítaná a középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt kötelezettségvállalások tagállamok általi teljesítését. A jogalkotási munka a tervek szerint 2023-ban lezárul.

(9) Csehország 2021. június 1-jén az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. szeptember 8-án elfogadta Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[10]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Csehország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(10) Csehország 2023. április 13-án benyújtotta 2023. évi nemzeti reformprogramját, 2023. április 28-án pedig 2023. évi konvergenciaprogramját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében megállapított határidővel. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram a Csehország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

(11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Csehországra vonatkozó 2023. évi országjelentést[11]. Ebben értékelte Csehország eredményeit a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén, és áttekintette

[9] COM(2022) 583 final.

[10] A Tanács végrehajtási határozata (2021. szeptember 8.) Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 11047/21; ST 11047/21 ADD 1; ST 11047/21 COR 1).

[11] SWD(2023) 603 final.

a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Csehország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Csehország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Csehország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2023. május 24-én közzétette[12]. Megállapította, hogy Csehországban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. A sebezhetőségek különösen az árversenyképességhez és a lakásárakhoz kapcsolódnak, de a jövőbeli alakulásukat tekintve korlátozottnak tűnnek, mivel a háztartások adósságállománya visszafogott, és az infláció várhatóan jelentősen gyorsabban lassul, mint az uniós átlag. Az energiaársokk erős hatást gyakorolt a gazdaságra az infláció gyors emelkedésén keresztül. A világjárvány óta követett laza költségvetési irányvonal szintén hozzájárult az infláció felgyorsulásához. Míg általában véve továbbra is erőteljes árnyomás érvényesül, a költség-versenyképesség az előrejelzések szerint a csökkenő energiaárak közepette részben helyreáll, anélkül, hogy közvetlenül jelentkező külső fenntarthatósági kihívások merülnének fel. Az infláció várhatóan érzékelhetően gyorsabban lassul, mint az uniós átlag. Ha azonban az infláció tartósnak bizonyul, ez némi kockázatot jelenthet Csehország versenyképességére nézve. A folyó fizetési mérleg közelmúltbeli romlása előretekintve szoros nyomon követést tesz szükségessé. Az elmúlt években erőteljesen nőtt a lakások iránti kereslet, amit az alacsony kamatlábak, a magas jövedelemnövekedés és a makroprudenciális lazítási intézkedések váltottak ki, de a lakáskínálat nem tudott lépést tartani ezzel. A világjárvány alatt a lakásárak erőteljesebben emelkedtek, de 2022 közepén a magasabb kamatlábak és a szigorúbb hitelezési feltételek közepette mérséklődni kezdtek. Egy jelentős lakásár-korrekció kockázata azonban alacsonynak tűnik, a háztartások adósságállománya visszafogott, és a bankszektor stabil. Mindazonáltal ha középtávon továbbra is korlátozott marad a kínálat, akkor az árak további emelkedésével kell számolni. További erőfeszítésekre van szükség az infláció megfékezése érdekében. Az infláció gyors csökkentéséhez a kereslet növekedésének erőteljes lassulására van szükség, ami viszont kellően szigorú monetáris és költségvetési politikával érhető el.

(13) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján[13] Csehország államháztartási hiánya a 2021. évi 5,1 %-ról 2022-ben 3,6 %-ra csökkent, míg az államadósság a 2021 végi 42,0 %-ról 2022 végére 44,1 %-ra nőtt. A Bizottság 2023. május 24-én az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést[14] adott ki, amelyben megvizsgálta Csehország költségvetési helyzetét, mivel a költségvetési hiány 2022-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. 2023. március 8-i közleményével[15] összhangban a Bizottság nem javasolta új túlzotthiány-eljárás megindítását 2023 tavaszán, ugyanakkor jelezte, hogy azt fogja javasolni a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítsa meg a hiányalapú

12 SWD(2023) 628 final.
13 Eurostat – Euromutatók, 47/2023, 2023.4.21.
14 COM(2023) 631 final, 2023.5.24.
15 COM(2023) 141 final, 2023.3.8.

túlzotthiány-eljárásokat. Csehországnak ezt figyelembe kell vennie 2023. évi költségvetésének végrehajtása és 2024. évi költségvetésének elkészítése során.

(14) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakorolnak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából bevezetett költségvetési intézkedések. 2022-ben az ilyen bevételcsökkentő intézkedések közé tartozott a benzin és a dízel jövedéki adójának csökkentése, a vállalkozások útadójának eltörlése és a végfelhasználók által fizetett, megújuló energiaforrásokra kivetett pótdíj csökkentése, míg a kiadásnövelő intézkedések közé tartozott az energiaszámlákhoz való átalányösszegű hozzájárulás (az úgynevezett „megtakarítási tarifa”), a magas energiaárak által érintett ipari vállalkozások támogatása és a gyermekek után járó egyszeri támogatás. A Bizottság szerint ezen intézkedések nettó költségvetési terhe 2022-ben a GDP 0,7 %-ára tehető. Az államháztartási egyenlegre ugyancsak hatást gyakorolt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségvetési terhe, amely 2022-ben a GDP 0,3 %-ának megfelelő mértékű volt. Ugyanakkor a Covid19-cel kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések GDP-arányos becsült költsége a 2021. évi 2,0 %-ról 2022-ben 0,1 %-ra csökkent.

(15) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában[16] azt ajánlotta, hogy Csehország 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és őrizze meg a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.

(16) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[17] a Tanács ajánlásával összhangban 2022-ben nagyjából semleges volt, és a GDP –0,1 %-ának felelt meg. A Tanács ajánlásának megfelelően Csehország – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott beruházásokkal – folytatta a helyreállítás támogatását. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 1,1 %-át tették ki (2021-ben is szintén a GDP 1,1 %-át). A nemzeti finanszírozású beruházások semleges hatást gyakoroltak a költségvetési irányvonalra[18]. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások emelkedése 0,3 százalékpontos restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. Csehország tehát kellő mértékben korlátozta a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését. Csehország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.

(17) A konvergenciaprogram költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv realisztikus. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 0,1 %-kal, 2024-ben pedig 3,0 %-kal nő. Összehasonlításképpen: a Bizottság 2023. tavaszi

---

16 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Csehország 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304/10., 2021.7.29., 10. o.).

17 A költségvetési irányvonal a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. háttérmagyarázatot.

18 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,4 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak, amely mögött részben a Cseh Posta részére a 2018–2022 közötti időszakban nyújtott egyetemes postai szolgáltatásokért teljesített kifizetésekből álltak.

előrejelzése 2023-ban hasonló, 0,2 %-os, 2024-ben pedig 2,6 %-os reál-GDP-növekedéssel számol.

(18) A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a kormány arra számít, hogy a költségvetési hiány 2023-ban a GDP 3,5 %-ára csökken. A 2023-as marginális csökkenés főként a magasabb kiadásokat, például az energiatámogatási intézkedésekhez kapcsolódó támogatásokat vagy a magasabb bruttó állóeszköz-felhalmozást tükrözi, amelyeket ellensúlyoz az egyéb kiadási tételek alacsonyabb növekedése és az uniós forrásokból származó bevételek növekedése. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 44,1 %-ról 2023 végére várhatóan 43,5 %-ra mérséklődik. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 3,6 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez összhangban van a konvergenciaprogram hiány-előrejelzésével. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 42,9 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére. A különbség az előre jelzett magasabb nominális GDP-növekedésnek tudható be.

(19) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott intézkedések. Ezek közé tartoznak a 2022-ben meghosszabbított intézkedések (különösen: a végfelhasználók által fizetett, megújuló energiaforrásokra kivetett pótdíj csökkentése és a dízelüzemanyagok jövedéki adójának csökkentése), valamint olyan új intézkedések, mint például a villamos energia és a gáz árának maximalizálása és a fűtési ágazatban nyújtott támogatás. Ezen intézkedések költségét részben ellensúlyozzák az energiaszolgáltatók rendkívüli nyereségére kivetett adók, nevezetesen a villamosenergia-termelők által egy bizonyos árszint felett keletkezett bevételeik után fizetett adó, valamint a villamosenergia- és gáztermeléssel és -kereskedelemmel, a fosszilis energiahordozók kitermelésével, az üzemanyagokkal és a petrolkémiai termékekkel foglalkozó vállalatok extraprofitadója. E bevételeket figyelembe véve a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési terhe 2023-ban a GDP 1,3 %-ának felel meg[19]. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem őrzi meg teljes mértékben az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ennek következtében a 2023-ra vonatkozó ajánlásnak való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összege a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a GDP 0,1 %-át teszi ki (szemben a 2022. évi 0,2 %-kal). A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségvetési terhe az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékponttal nő 2022-höz képest.

(20) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása[20] szerint Csehországnak 2023-ban biztosítania kell, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal[21], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és

19 Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

20 A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Csehország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 19. o.).

21 A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alapján Csehország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal meghatározásához használnak, nominális értéken 13,3 %-ra tehető.

vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Csehországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Csehország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat.

(21) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal restriktív lesz (a GDP +1,4 %-a), magas inflációs környezetben. 2022-ben a költségvetési irányvonal restriktív volt (a GDP –0,1 %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP 1,2 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorol a költségvetési irányvonalra. A kiadásoknál figyelembe vették, hogy az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott támogatási intézkedések költsége a GDP 0,1 %-ával csökken. Figyelembe vették továbbá, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségei nőnek (a GDP 0,1 %-ával). Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése összhangban van a Tanács ajánlásával. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2023-ban várhatóan a GDP 1,6 %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 0,5 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[22]. Csehország tehát addicionális beruházásokat kíván finanszírozni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból, és az előrejelzések szerint nem fogja fenntartani a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Csehország a zöld és digitális átállásra és az energiabiztonságra, például a középületek energiahatékonyságának javítására, valamint a vasúti infrastruktúrára és a digitális szolgáltatásokra irányuló közberuházásokat tervez finanszírozni, részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból.

(22) A konvergenciaprogram szerint a költségvetési hiány 2024-ben várhatóan a GDP 2,9 %-ára csökken. A 2024-es csökkenés főként az energiatámogatási intézkedések fokozatos megszüntetését tükrözi, ami a támogatások költségvetési terhének csökkenését és a szociális juttatásoknak a nominális GDP növekedéséhez képest alacsonyabb növekedését eredményezi. A program azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 44,0 %-ra emelkedik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2024-ben a GDP 3,0 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. Ez nagyjából összhangban van a konvergenciaprogram hiány-előrejelzésével. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 43,1 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végére.

(23) A konvergenciaprogram a legtöbb energiatámogatási intézkedés fokozatos megszüntetésével számol 2024-ben. A Bizottság jelenlegi számításai szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költsége 2024-ben a GDP 0,0 %-a lesz, szemben a 2023. évi 1,3 %-kal. Ezek a becslések azon a feltételezésen alapulnak, hogy az energiaárak nem fognak újra megemelkedni.

[22] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak.

(24) Az 1466/97/EK tanácsi rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozó megfelelő éves javulást kell elérni, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul[23]. Figyelembe véve a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat[24], valamint azt, hogy a hiányt a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, helyénvaló lenne a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. E javulás biztosítása érdekében a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[25] növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 6,0 %-ot, amint azt ez az ajánlás is tükrözi. Ez hozzá fog járulni a maginfláció csökkentéséhez is, amely jóval meghaladja az uniós átlagot, és amely tartóssá válása esetén a versenyképesség csökkenéséhez vezethet.

Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 1,3 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni, az energiapiaci fejleményekhez igazodva és a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve, majd az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni. A Bizottság becslései alapján ennek nyomán a 2024-re ajánlott maximális növekedési rátánál alacsonyabb mértékben növekednének a nettó elsődleges kiadások.

(25) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások változatlan politika mellett 2024-ben 3,0 %-kal fognak emelkedni, ami elmarad az ajánlott mértéktől.

(26) A program szerint az állami beruházások GDP-arányosan a 2023. évi 4,9 %-ról 2024-ben 4,4 %-ra csökkennek. Az alacsonyabb beruházási szint a nemzeti finanszírozású beruházások és az EU által – nevezetesen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből – finanszírozott beruházások alacsonyabb szintjét tükrözi.

(27) A konvergenciaprogram a 2026-ig tartó középtávú költségvetési pályát vázolja fel. A program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2025-ben a GDP 2,4 %-ára, 2026-ban pedig 2,2 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint 2024-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A program szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 44,0 %-ról 2026 végére várhatóan 45,0 %-ra nő.

(28) Csehország közép- és hosszú távon költségvetési fenntarthatósági kockázatokkal szembesül. Az elmúlt 3 évben hozott, tartós hatású költségvetési intézkedések sorozata – többek között a személyi jövedelemadó-alap csökkentése és a társadalombiztosítási kiadásoknak a jogszabályban előírt minimumot meghaladó indexálása – a strukturális egyenleg romlásához vezetett. A népesség elöregedése okozta költségek növekedése miatt közép- és hosszú távon további nyomás nehezedik a költségvetés

---

[23] Vö. az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkével, amely szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok esetében, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

[24] A Bizottság becslése szerint Csehországnak évente átlagosan 0,15 százalékponttal kellene növelnie a GDP-arányos strukturális elsődleges egyenlegét ahhoz, hogy az államadósság középtávon prudens szinten maradjon. Ez a becslés a Bizottság 2022. őszi előrejelzésén alapul. Kiindulópontja a 2024. évi költségvetési hiányra, illetve államadósságra vonatkozó, az energiatámogatási intézkedések 2024-es megszüntetését feltételező előrejelzés.

[25] A nettó elsődleges kiadás a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkiadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított nemzeti finanszírozású kiadás.

fenntarthatóságára. Az időskori függőségi ráta várható megkétszereződése[26] és a nyugdíjkorhatár 2030 utáni maximalizálása következtében a nyugdíjkiadások 2030 és 2050 között a GDP 8,8 %-áról 11,4 %-ára növekedhetnek. Emellett az előrejelzések szerint az egészségügyi ellátásra és a tartós ápolás-gondozásra fordított állami kiadások 2070-re GDP-arányosan 0,9 százalékponttal, illetve 1,7 százalékponttal emelkednek a népesség elöregedése miatt. A költségvetés hosszú távú fenntarthatóságának kezelésére irányuló lehetséges intézkedések közé tartozik a nyugdíjkorhatár kiigazítása a várható élettartam növekedésével összhangban, az idősebbek aktivitási rátájának növelése és a korai nyugdíjba vonulás korlátozása, a nyugdíjindexálási ráták kiigazítása vagy a munkaerő-kínálat növelésére irányuló, és ezáltal a nyugdíjrendszer számára magasabb bevételt biztosító intézkedések meghozatala.

(29) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása folyamatban van, de fennáll bizonyos késedelem kockázata. Csehország egy kifizetési kérelmet nyújtott be, amely a tervben szereplő 37 mérföldkőnek és célnak felel meg, és összesen nagyjából 928 millió EUR összegű kifizetést eredményezett. A terv időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében tovább kell javítani a közigazgatási kapacitást, és meg kell határozni a kulcsfontosságú reformok és beruházások prioritását. A terv felülvizsgálata 2023-ban várható a REPowerEU-fejezettel történő kiegészítés és a vissza nem térítendő támogatások növekedésének figyelembevétele érdekében. Az (EU) 2021/241 rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban Csehország 2023. március 30-án jelezte, hogy legfeljebb 11 milliárd EUR összegű további hiteltámogatást szándékozik igényelni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében. Az új REPowerEU-fejezet helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való gyors beillesztése lehetővé fogja tenni a Csehország energiával és zöld átállással kapcsolatos stratégiai célkitűzéseit előmozdító további reformok és beruházások finanszírozását. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtásához változatlanul elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus és tényleges bevonása, és ezáltal a szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása.

(30) A Bizottság 2022-ben Csehország minden kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezettel kiegészült helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel együtt és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Csehországban.

(31) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Csehország számos további kihívással szembesül a lakhatás, az energiapolitika és a zöld átállás terén.

(32) A lakhatás megfizethetősége tekintetében Csehország az elmúlt öt évben a leggyengébbek között teljesített az EU-ban, és a régiók között jelentős különbségek vannak. A lakásárak erőteljes növekedése megnehezítette a közepes jövedelmű

[26] A Bizottság idősödésről szóló 2021. évi jelentése szerint.

csoportok számára az ingatlanvásárlást. Ez növelte a bérelt ingatlanok iránti keresletet, ami kevésbé megfizethetővé tette azt. Emellett a szűkös szociálislakás-állomány nem képes kielégíteni az összes alacsony jövedelmű és kiszolgáltatott háztartás által támasztott keresletet (2020-ban a teljes lakásállomány 0,4 %-át tette ki, szemben a 7–8 %-os uniós átlaggal[27]), és a meglévő lakhatási támogatásokat nem használják ki kellő mértékben, részben az adminisztratív teher, a megbélyegzés és a tudatosság hiánya miatt. Ennek eredményeként az elmúlt években nőtt a lakhatásra szoruló családok száma, ami az állami költségvetés és az egészségügyi rendszer költségeinek növekedését vonja maga után. A Covid19-világjárvány és az ukrajnai háború elől menekülők beáramlása tovább súlyosbította ezeket a már meglévő kihívásokat. A kohéziós politika keretében nyújtott finanszírozás továbbra is fontos forrása a szociális lakhatással kapcsolatos kísérleti projekteknek és beruházások finanszírozásának, hozzájárulva ezáltal a szociális védelemhez és befogadáshoz. A helyzet jelentős javításához azonban más finanszírozási forrásokra is szükség van. Csehország nem rendelkezik a szociális lakhatásra vonatkozó jogszabályokkal és átfogó kerettel, ami megnehezíti a széttagolt lakhatási szakpolitikák összehangolását és a nemzeti és regionális szervek felelősségi köreinek meghatározását. A nemzeti forrásokból származó stabil és fenntartható finanszírozás a bérlakásokra vagy szövetkezeti lakásokra vonatkozó ösztönzők elfogadásával együtt hozzájárulna a megfizethető lakások kínálatának növekedéséhez, valamint biztosítaná az ilyen erőfeszítések folytonosságát és bővítését. A hatékony koordináció alapvető fontosságú lenne a lakáskínálat növelése, a meglévő lakások újjáépítése és felújítása, valamint az üres lakások hasznosítása szempontjából.

(33) Az Ukrajna elleni orosz invázió kezdete óta Csehország a gázellátása diverzifikálásával reagált arra, hogy nagymértékben függ az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Példaként Csehország az orosz gázellátástól való teljes függést felváltotta elsősorban Norvégiából származó diverzifikált gázellátással és cseppfolyósított földgáz (LNG) behozatalával. Az országban azonban nem csökkent a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztása, így az ország továbbra is ki van téve az ellátási zavarok és az áremelkedések magas kockázatának, ami jelentős negatív hatást gyakorol a háztartásokra és az iparra. Csehország földgázfogyasztása 2022 augusztusa és 2023 márciusa között 17 %-kal csökkent a megelőző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest, ami meghaladta a 15 %-os csökkentési célt. Csehország további erőfeszítéseket tehetne a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentése érdekében[28].

(34) A megújuló energiaforrások csehországi bevezetése főként a szabályozási korlátozásoknak, az engedélyezési eljárásoknak és a korlátozott elosztóhálózati kapacitásnak tudható be. Csehország számos szabályozási kihívás kezelése terén előrelépést tett, például eltörölte a villamosenergia-termelési engedélyt és a kisebb fotovoltaikus rendszerek (legfeljebb 50 kWp) építési engedélyét, valamint a telepítést megkönnyítő szabályozási változtatásokat vezetett be. Ugyanakkor további erőfeszítésekre van szükség az energiaközösségek és a megújuló energiaforrások termelő-fogyasztói szerepvállalásának növelése, a megújuló energiaforrások számára egyablakos ügyintézési rendszer bevezetése, valamint a megújuló energiaforrások elterjedését elősegítő, azok hasznosítására alkalmas célterületek bevezetése érdekében, ösztönözve a hálózatbővítést, a villamosenergia-rendszer rugalmasságát (például

[27] OECD Affordable Housing Database 2020 (2020. évi megfizethető lakhatási adatbázis), OECD, Párizs.

[28] A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete és a Tanács (EU) 2023/706 rendelete.

keresletoldali válasz vagy tárolás révén), a kis rendszerek telepítését és az intelligens fogyasztásmérést. A hálózatokat érintő szabályozási reformokat a hálózati kapacitás bővítésére, a rugalmasság ösztönzésére és a megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló beruházásoknak kell kísérniük. Emellett Csehország stabil ipari potenciállal rendelkezik a zöld technológiák gyártása terén, és felgyorsíthatja az éghajlatbarát és dekarbonizációs megoldások fejlesztésére és bővítésére irányuló beruházásokat annak érdekében, hogy 2050-re elérje a nulla nettó kibocsátást.

(35) Az Ukrajna elleni orosz agresszív háború következtében megugró energiaárak rávilágítottak arra, hogy javítani kell a cseh épületállomány energiahatékonyságát és kezelni kell az energiaszegénységet. Csehország lakóépületekkel kapcsolatos programok indításával, valamint az idősek és az alacsony jövedelmű háztartások megsegítésével reagált. Ugyanakkor több erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy az energiahatékonyság a hozzáférhetőbbé tétel révén javuljon. Ez úgy érhető el, ha a támogatásokat adminisztratív szempontból hozzáférhetőbbé teszik mind a háztartások, mind az ipar számára, többek között a hatósági kapacitás és készségek fejlesztése révén. Tájékoztató kampányokra és az egész országra kiterjedő célzott tanácsadási szolgáltatásokra is szükség van annak biztosítása érdekében, hogy a lakosság tisztában legyen az energiafogyasztás csökkentésének szükségességével és előnyeivel, valamint azért, hogy az egyének és az ipari szereplők könnyen hozzáférhessenek a támogatásokhoz. Emellett Csehországnak fel kell gyorsítania az épületfelújításhoz szükséges készségekkel jelenleg nem rendelkező munkavállalók továbbképzését és átképzését.

(36) Csehország fosszilis tüzelőanyagoknak való kitettsége a kibocsátásmentes vasútra és a kibocsátásmentes mobilitás egyéb formáira való átállással is csökkenthető. A kibocsátásmentes járművek bevezetése és a jövőbe tekintő, nagy kapacitású töltő- és hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítése azonban nem halad. Ami a szabályozási oldalt illeti, a tiszta mobilitásra vonatkozó nemzeti cselekvési terv felülvizsgálatának és a kapcsolódó szabályozási változtatásoknak kiindulópontként kell szolgálniuk a kibocsátásmentes mobilitásra való átállás feltételeinek megteremtéséhez és az átállás előtt álló akadályok felszámolásához.

(37) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatok és foglalkozások – többek között a nettó zéró technológiák gyártása, bevezetése és karbantartása – terén jelentkező munkaerő- és szakemberhiány miatt kialakuló szűk keresztmetszetek hátráltatják a klímasemleges gazdaságra való átállást. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében ezeknek az intézkedéseknek hozzáférhetőknek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett egyének, ágazatok és régiók számára. 2022-ben Csehországban munkaerőhiányról számoltak be hét olyan foglalkozás esetében, amelyek a zöld átálláshoz kapcsolódó speciális készségeket igényelnek (pl. vízvezeték-szerelők, csőszerelők, villanyszerelők és elektroműszerészek)[29].

[29] Az Európai Munkaügyi Hatóságnak a 2022. évi munkaerőhiányról és -többletről szóló, 2023. évi EURES-jelentése, azaz az EURES nemzeti koordinációs irodái által benyújtott adatok alapján. A készségekre és ismeretekre vonatkozó követelmények a zöld átálláshoz szükséges készségekre vonatkozó, a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozásán (ESCO) alapulnak. A példák elemzése az ESCO szerinti zöld készségek érintett ágazatokon belüli részaránya

(38) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi konvergenciaprogramot, és véleményét[30] az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Csehország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023 végére szüntesse meg a hatályban lévő energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa az államháztartási hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése támogatási intézkedéseket tesz szükségessé, biztosítsa, hogy ezek célzottan a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

   Kövessen prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 6,0 %-ra korlátozza.

   Őrizze meg a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós források hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében. A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, és azt ötvözze a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal.

   Hozzon intézkedéseket az államháztartás hosszú távú költségvetési fenntarthatóságának biztosítására, beleértve a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát is.

2. Gyorsítsa fel helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását többek között megfelelő közigazgatási kapacitás biztosításával, és mielőbb véglegesítse a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló kiegészítést annak érdekében, hogy gyorsan megkezdődhessen annak végrehajtása. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, közvetlenül kiegészítve a helyreállítási és rezilienciaépítési tervet, illetve szinergiát teremtve azzal.

3. Erősítse meg a szociális és megfizethető lakhatás biztosítását, többek között konkrét jogszabályi keret elfogadása, a különböző állami szervek közötti koordináció javítása, valamint új lakások építésének és a meglévők felújításának ösztönzése révén.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést. Növelje a megújuló energiaforrások alkalmazását a villamosenergia-hálózatokba történő további beruházásokkal és a megújulóenergia-kapacitás közvetlen kiépítésével. Egyszerűsítse a megújuló energiaforrásokra vonatkozó engedélyezési eljárásokat, és tegye alkalmassá a hálózatot a megújuló energiaforrásokhoz való hozzáférés biztosítására további reformok, a megújuló energiaforrásokból folytatott kis volumenű energiatermelésre vonatkozó korlátozások megszüntetése és egy egyablakos ügyintézési rendszer létrehozása, a hálózat rugalmasságának fokozása és az energiaközösségek számára kedvező feltételek megteremtése révén. Növelje a

---

alapján történt. Az adatok az egyes országok között nem összehasonlíthatók, és az ágazatok széles körét lefedik.

[30] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése és 9. cikkének (2) bekezdése alapján.

távfűtési rendszerek és az épületállomány energiahatékonyságát azáltal, hogy ösztönzi a mélyfelújításokat és a megújuló hőforrásokat, adminisztratív szempontból megkönnyíti a támogatásokhoz való hozzáférést mind a háztartások, mind az ipar számára, és növeli a hatóságok kapacitását és készségeit. Mozdítsa elő a kibocsátásmentes járművek elterjedését, és növelje a nagy kapacitású töltő- és hidrogéntöltő infrastruktúra rendelkezésre állását olyan új reformok révén, amelyek megteremtik a járművek bevezetéséhez és az infrastruktúra kiépítéséhez szükséges feltételeket, és megszüntetik az előttük álló akadályokat. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök